

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed method) ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ประจำปีการศึกษา 2555 ที่อาศัยอยู่ในหอพักนักศึกษาชาย 1-4 จำนวน 426 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง (Structural Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษารวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย วิทยานิพนธ์ เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแบบสอบถามที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้

2. กำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม จากการทบทวนวรรณกรรม เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวิจัย

3. กำหนดเนื้อหาของแบบสอบถาม ประกอบด้วย

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2 ข้อมูลลักษณะหอพัก

3.2.1 ด้านการจัดบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก

3.2.2 ด้านสภาพแวดล้อม

3.2.3 ด้านความปลอดภัย

3.3 พฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักศึกษาหอพัก

3.3.1 กิจวัตรส่วนตัว

3.3.2 การปรับตัว

3.3.3 การใช้เวลาว่าง

3.3.4 การใช้เวลาในการเรียน

3.4 ข้อเสนอแนะ หรือข้อคิดเห็น ต่อพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักศึกษาหอพัก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ในการสร้างเครื่องมือดังกล่าว ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ

1. เชิงปริมาณ

1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามและขอบข่ายของการใช้ชีวิต กิจวัตรส่วนตัว การปรับตัว การใช้เวลาว่าง และการใช้เวลาในการเรียน ของนักศึกษาหอพัก จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดเป็นรายชื่อให้ครอบคลุม

1.2 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (content validity) การใช้ภาษา และความเที่ยง (reliability) ตลอดจนปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสม

1.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความถูกต้องอีกครั้ง

1.4 ทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทำการทดสอบ (pre-test) กับนักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 30 ราย และนำแบบสอบถามที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alphacoefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.895

1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปเก็บข้อมูลกับนักศึกษาหอพัก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2. เชิงคุณภาพ

ใช้วิธีการจัดสนทนากลุ่ม (focus group discussion) 1 กลุ่ม ประกอบด้วยผู้เข้าร่วมจำนวน 10 คน ผู้ดำเนินการสนทนา 1 คน ผู้จัดบันทึก 2 คน และผู้ช่วยทั่วไป 1 คน ตามแนวคำถามปลายเปิดเชิงซักถามเหตุผล และค้นหาคำตอบ เพื่อนำมาอ้างอิงและสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณอีกครั้งหนึ่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและวัฒนธรรม เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. พบบรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและวัฒนธรรม เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการศึกษา

3. พบคณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก และตัวแทนนักศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 2 – 20 กุมภาพันธ์ 2556

4. ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และวิธีการตอบแบบสอบถามแก่คณะกรรมการนักศึกษาประจำหอพัก ผู้ช่วยนักวิจัย เพื่อช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เชิงปริมาณ

1.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับแต่ละฉบับมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล

1.2 จัดทำคู่มือและลงรหัส พร้อมตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์

1.3 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1.3.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ใช้สถิติเชิงพรรณนา อันได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

1.3.2 พฤติกรรมการใช้ชีวิต ในด้านกิจวัตรส่วนตัว การใช้เวลาว่าง ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยพิจารณาจากค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

1.3.3 ข้อมูลลักษณะหอพัก การปรับตัว และการใช้เวลาในการเรียน แสดงระดับคะแนนเฉลี่ย พิจารณาจากคะแนนของคำตอบ ที่แบ่งเป็น 5 ระดับ คือระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยใช้คะแนนอันตรภาคชั้น ดังนี้ (เสาวณี บุญเกตุ, 2552 : 43-44)

$$\text{พิสัย} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{ค้วยคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{แทนค่า} \quad \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ดังนั้น ระดับค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติ มีชั้นของคะแนน ซึ่งเสนอผลการปฏิบัติได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง พฤติกรรมหรือการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง พฤติกรรมหรือการปฏิบัติในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง พฤติกรรมหรือการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง พฤติกรรมหรือการปฏิบัติในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง พฤติกรรมหรือการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.4 ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way anova) และสถิติ
 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

สมการที่ 1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way anova)

$$SS_T = \sum_{j=1}^K \sum_{i=1}^{n_j} X_{ij}^2 - \frac{T^2}{N} \quad \text{หรือ} \quad SS_T = \sum_{j=1}^K \sum_{i=1}^{n_j} (X_{ij} - \bar{X})^2$$

สมการที่ 2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

$$Y' = a + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_kX_k$$

2. เชิงคุณภาพ

ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) แบบพรรณนาความ นำข้อมูลจากภาคสนาม
 มาจัดหมวดหมู่ (Typology) แยกแยะ (Taxonomy) แล้วทำตารางสรุปความคิดเห็น (Overview
 grid) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นภาพรวม เพื่อสนับสนุน อธิบายประกอบข้อมูลเชิงปริมาณ
 ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และความสำคัญของข้อมูล